

СТРУТИНСЬКА Тетяна,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник –
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри журналістики
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Оксана КУШНІР

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФОКУС ТЕЛЕНОВИН СУМЩИНИ

Сучасні регіональні медіа відіграють надзвичайно важливу роль у формуванні інформаційного простору та суспільної думки. У період повномасштабної російсько-української війни роль регіональних медіа суттєво зросла, адже вони стали важливим інструментом підтримання інформаційної стійкості суспільства, формування суспільних настроїв та забезпечення комунікації між владою і громадянами. Сумська область як прикордонний регіон опинилася в центрі складних трансформацій, зумовлених не лише економічними процесами, а й безпековими викликами. Із початком повномасштабного вторгнення регіон опинився в зоні активних бойових дій. За даними звіту Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у Сумській області за 2022 рік, близько 60 % місцевих і регіональних мовників, а також 54 % провайдерів програмної послуги перебували в зоні активних бойових дій [1].

У таких умовах особливого значення набуває роль теленовин як ключового інструменту інформування населення. Вони не лише повідомляють про перебіг подій, а й висвітлюють стан соціально-економічного розвитку регіону, формуючи уявлення громадян про актуальні проблеми та перспективи. Соціально-економічний контент у медіа охоплює широкий спектр питань, зокрема рівень життя населення, зайнятість, розвиток інфраструктури, функціонування економіки та систему соціального захисту. Ці аспекти є взаємопов'язаними, оскільки економічна стабільність безпосередньо впливає на соціальне благополуччя населення. Відповідно, медіа, і зокрема теленовини, виконують роль посередника між владою,

економічними структурами та громадянами, транслюючи інформацію про зміни, реформи та їх наслідки.

Сьогодні у Сумській області функціонує низка регіональних медіа, серед яких важливе місце посідає ТРК «Відікон». Телерадіокомпанія забезпечує мовлення з повним покриттям території області (100%), що гарантує доступність інформаційного контенту для широкої аудиторії. Наразі телеканал має шість випусків новин на добу у форматі дайджестів і повторів. Хронометраж випусків є варіативним і становить від 5 до 15 хвилин, при цьому основний випуск виходить о 19:00 [2].

Із перших днів повномасштабного вторгнення військ РФ на територію України, телерадіокомпанія «Відікон» міцно і надійно тримає інформаційний фронт Сумщини, висвітлюючи події в режимі 24/7. 26 березня, відразу після деокупації Тростянця, кореспонденти ТРК «Відікон», одними з перших, зайшли разом із українськими військовими у звільнене місто, аби забезпечити доставку гуманітарного вантажу, підтримати місцеве населення та розповісти спільноті про безчинства російської навали та порушення правил ведення війни країною-агресором [3].

Соціально-економічна проблематика у тelenовинах ТРК «Відікон» у період 2022-2023 рр. представлена широко та різнопланово. Аналіз новинного контенту телеканалу дозволяє систематизувати його за кількома ключовими категоріями, які відображають основні напрями суспільного життя регіону.

Економічне життя та бізнес. У межах цієї категорії висвітлюються питання функціонування підприємств, зокрема в умовах воєнного стану, діяльність релокованого бізнесу, розвиток сільського господарства, а також процеси ціноутворення та інфляції. Важливе місце займає тематика ринку праці та зайнятості: журналісти звертають увагу на рівень безробіття, створення нових робочих місць і можливості професійної перекваліфікації населення. Такі матеріали відображають загальний стан економіки регіону та його адаптацію до викликів часу («Опалювальний сезон 2022-23 як готуються сум'яни?» (2022), «У Шосткинській громаді з 28 жовтня розпочали включення опалення» (2023), «На Сумщині стартували жнива» (2023), «Старт опалювального сезону в Сумах» (2023), «Чи відповідально мешканці Сум споживають електроенергію?» (2023), «Агратії завершили збирання ранніх зернових та технічних культур» (2023), «Електроенергія для населення здорожчає майже вдвічі» (2023)).

Соціальна сфера та гуманітарні питання. Значна частина новин присвячена питанням соціального захисту населення, зокрема проблемам

внутрішньо переміщених осіб, наданню соціальних виплат і допомоги, а також реалізації громадських ініціатив. Особливу увагу приділено сфері освіти та медицини. Важливим складником є також висвітлення психологічної підтримки населення та волонтерської діяльності, що відіграє ключову роль у допомозі військовим і вразливим категоріям громадян. Ці теми мають високий рівень суспільної значущості, оскільки безпосередньо впливають на якість життя населення («Благодійний ярмарок» (2022), «Державні гарантії в дії» (2022), «Рух вдячності» (2022), «Безкоштовні дрова» (2022), «200 000 гривень – максимальна сума компенсації на відновлення одного об'єкта» (2023), «Старт 2023-2024 навчального року на Сумщині», «Сумщина всім серцем із Херсонщиною» (2023), «Яким буде НМТ та ДПА – 2023?» (2023), «Зміни у виплатах для ВПО» (2023), «Усиновлення дітей під час воєнного стану» (2023), «На Сумщині тимчасово скоротили кількість пунктів незламності» (2023), «Новий центр лабораторної діагностики забезпечує найвищу якість обстежень» (2023), «27 грудня стартували виплати компенсацій за зруйноване війни житло» (2023), «Де у Сумах можна зігрітися під час морозів на вулиці?» (2023), «Діти з Сумщини 4 тижні перебуватимуть на відпочинку в США» (2023), «Магічні палички для ЗСУ» (2023), «Морально-психологічна підтримка бійців ЗСУ» (2023), «Державна підтримка та працевлаштування для ВПОЦ» (2023)).

Інфраструктура та відновлення. В умовах війни особливої актуальності набуває тематика відбудови та функціонування інфраструктури. У новинах висвітлюються наслідки руйнувань, спричинених обстрілами, процеси відновлення житлового фонду, об'єктів критичної інфраструктури, а також питання енергозабезпечення, комунальних послуг і транспортного сполучення. Такі матеріали не лише інформують населення, а й виконують важливу психологічну функцію, демонструючи процеси відновлення регіону. («Миропільська громада оговтується від російських обстрілів» (2022), «Наслідки обстрілів Хотінської громади» (2022), «Вогнеборці оперативно усунули наслідки обстрілу РФ» (2023), «Сумщину вночі атакували БПЛА типу «SHANED 136» (2023), «Ремонт доріг на Сумщині» (2023), «Росіяни вдарили по Сумщині ракетами Х-101» (2023), «Сумську кадетку» можуть відновити за рахунок міжнародних партнерів» (2023), «Проект відновлення: діалог з ринком» (2023)).

Регіональне управління та безпека. Особливу категорію становлять питання діяльності органів місцевої влади та безпекової ситуації. У теленовинах висвітлюються управлінські рішення, реалізація регіональних програм розвитку, взаємодія влади з громадськістю, а також заходи у сфері

безпеки. Значна увага приділяється інформуванню про загрози, обстріли та заходи захисту населення, що є особливо важливим в умовах воєнного стану: («Сумщина готується до роботи в умовах повного блекауту» (2022), «Рада оборони Сумщини прийняла ряд важливих безпекових рішень» (2023), «Сумського міського голову Олександра Лисенка на два місяці відсторонили від займаної посади» (2023), «Депутати сумської облради на сесії не спромоглися жодного рішення» (2023)).

Аналіз соціально-економічної проблематики в новинних випусках ТРК «Відікон» за період 2022-2023 дозволив окреслити домінантні тематичні напрями, що визначають вектор регіонального інформаційного мовлення та впливають на формування суспільних настроїв і забезпечення інформаційної стійкості населення в умовах воєнного стану. Зокрема, пріоритетними залишаються питання безпекової ситуації, наслідків бойових дій для регіону, відновлення інфраструктури, соціального захисту населення, економічної діяльності та волонтерської підтримки.

Отже, теленовини ТРК «Відікон» не лише інформують про поточні події, а й виконують важливу соціальну функцію – формують уявлення про стан регіону, сприяють суспільній консолідації та підвищують рівень обізнаності громадян. У сучасних умовах їхня роль посилюється, оскільки вони виступають важливим інструментом забезпечення інформаційної стійкості та підтримання довіри в суспільстві.

Список використаної літератури

1. Звіт представника Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення в Сумській області за 2022 рік. URL : <https://webportal.nrada.gov.ua/zvity/>
2. Телеканал «Відікон»: офіційний сайт. URL: <http://vidikon.sumy.ua/>
3. ТРК «Відікон». YouTube-канал. URL: <https://www.youtube.com/@TRKvidikon>